

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Nagy Marianna ügyvéd által képviselt **dr. felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Funtig Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Funtig Zoltán ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (alperes címe) I. rendű és **dr. II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2011. május 5. napján kelt 23.P.22.100/2010/10. számú ítélete ellen az I. rendű alperes által 11. és a felperes által 12. sorszámon előterjesztett és Pf.2. sorszámon kiegészített fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és mellőzi a felpereseknek az I. rendű alperes részére 250.000 (kettőszázötvenezer) forint perköltségben marasztalását.

Ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 625.000 (hatszázhuszonezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - 600.000 (hatszázezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ezt meghaladóan le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes 2002. január 23-án, 2007. december 31. napjáig szóló határozott időre kötött szerződést a felperes által képviselt dr. M Bt. Háziiorvosi Szolgálattal a B Község közigazgatási

területén a község felnőtt és gyermek lakosai részére nyújtandó folyamatos és területi ellátási kötelezettséget magába foglaló háziorvosi ellátásra. A felperes az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (Öotv.) hatálybalépésével alanyi jogon szerzett működési jogot, amely működési jog visszavonásra vagy elidegenítésre nem került.

2007. szeptemberben a szerződő felek kölcsönös szerződéskötési szándékának kinyilvánítása után az együttműködés feltételeinek kidolgozása érdekében megkezdődtek az egyeztetések, ezek azonban eredményre nem vezettek, így az I. rendű alperes és a Bt. között új szerződés nem jött létre.

Az I. rendű alperes ezért 2007. december 29. napjával levélben értesítette a felperest a szerződés megszűnéséről, egyben ugyanezen a napon 2008. január 1-től 2008. február 29-ig terjedő határozott időre megbízási szerződést kötött a dr. V Bt.-vel a település háziorvosi, valamint iskola-egészségügyi feladatainak helyettesítéssel történő ellátására. E szerződést 2008. február 25. napján akként módosították, hogy a Bt. 2008. március 1. napjától a b-i háziorvosi álláshely betöltésének időpontjáig látja el az alapszerződésben megjelölt feladatokat.

Az I. rendű alperes 2008. február 29-ei határidővel pályázatot írt ki a b-i háziorvosi vegyes körzet közalkalmazotti státuszban való betöltésére, majd e pályázat eredménytelenségére tekintettel új pályázatot írt ki a háziorvosi körzet vállalkozói formában történő ellátására.

A kiírás alapján a II. rendű alperes által képviselt V Egészségügyi Szolgáltató Bt. pályázatot nyújtott be. A pályázatot az I. rendű alperes elfogadta és az I. rendű alperes és a M Bt. között 2002. január 23. napján létrejött szerződésben kikötött előszerződési jogra tekintettel az I. rendű alperes a V Bt.-vel kötendő szerződés tervezetét nyilatkozattételre megküldte a M Bt.-nek, amely azonban a szerződéstervezetet nem fogadta el.

Az I. rendű alperes ezt követően 2008. május 23-án kötött szerződés a V Egészségügyi Szolgáltató Bt.-vel a B területén területi ellátási kötelezettséggel háziorvosi vegyes körzetben a háziorvosi feladatok és iskolaorvosi feladatok ellátására, a 2008. évben kötendő MEP finanszírozási szerződés hatálybalépésének napjától 2008. december 31. napjáig.

A II. rendű alperes 1997. óta dolgozik háziorvosként, korábban F-ban, majd 2000-től 2008. június 30-ig L-n látta el a körzeti háziorvosi feladatokat. 2008. június 2. napján bejelentette az ÁNTSZ Dél-dunántúli Regionális Intézetének, hogy 2008. július 1. napjától a háziorvosi tevékenységét a l-i körzet helyett a b-i körzetben kívánja folytatni. A bejelentést az intézet tudomásul vette.

A V Bt. kérelmezte a háziorvosi ellátás nyújtására jogosító működési engedélyének kiadását is az ÁNTSZ illetékes kistérségi intézetétől. A kérelem alapján az ÁNTSZ M, Cs, F, L, N Kistérségi Intézete 2008. május 29. napján a V Bt. részére 2008. július 1-től 2008. december 31-ig működési engedélyt adott az I. rendű alperessel

megkötött feladat-ellátási szerződésben rögzített háziiorvosi szolgáltatások nyújtására.

A felperes által képviselt M Bt. a P Városi Bíróságon pert indított az I. rendű alperes és a V Bt. között 2008. május 23-án létrejött szerződés érvénytelenségének, másodlagosan hatálytalanságának, illetve ezek elutasítása esetén annak megállapítása iránt, hogy a

M Bt. és az I. rendű alperes között 2002. január 23. napján megkötött szerződés alapján a határozott idő lejártát megelőzően, 2007. december 18. napján új feladat-ellátási szerződés jött létre.

A P Városi Bíróság a 9.P.26.106/2009/12. számú ítéletével, amelyet a B Bíróság a 2.Pf.20.873/2010/3. számú ítéletével helybenhagyott, a keresetet elutasította.

A felperes keresetében 10.000.000 forint kártérítés megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes jogellenesen, egy a felperes által törvényesen működtetett praxisra írt ki pályázatot, majd kötött feladat-ellátási szerződést a V Bt.-vel, a II. rendű alperes pedig e szerződés megkötésekor nem felelt meg a jogszabályban előírt feltételeknek, mert a felperestől nem vásárolta meg a működtetési jogot és ingyenesen sem szerezte azt meg. Az alperesek jogellenes magatartásával okozati összefüggésben a felperes praxisa elértéktelenedett, azt értékesíteni nem tudja, és a működtetési jog alapján az önkormányzattal való szerződés hiányában a háziiorvosi tevékenységét sem gyakorolhatja.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult arra hivatkozással, hogy az alperesek magatartása nem volt jogellenes.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 250.000, a II. rendű alperesnek 62.500 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget, továbbá az államnak 600.000 forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Az Öotv. 1.§ (2) bekezdés c) pontjára, valamint a 18/2000.(II.25.) Kormányrendelet (R.) 3.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel megállapította, hogy a működési jog megszerzése csak jogi előfeltétele annak, hogy az önkormányzat valamely orvost háziiorvosként foglalkoztasson, a háziiorvosi körzetben végzendő tevékenység az önkormányzattal való megállapodástól függ. Ennek megfelelően jött létre a felperes által képviselt M Bt. és az I. rendű alperes között a 2002. január 23. napján megkötött feladat-ellátási szerződés is, ez a szerződés azonban 2007. december 31. napján megszűnt, ezért új megállapodás megkötésére volt szükség ahhoz, hogy az I. rendű alperes valamely orvost a körzetben háziiorvosként foglalkoztathasson. Ennek érdekében az I. rendű alperes jogszerűen írt ki pályázatot a háziiorvosi állás betöltésére. Kifejtette azt is, hogy a II. rendű alperes sem járt el jogellenesen akkor, amikor az I. rendű alperes által kiírt pályázatra jelentkezett. Utalt ezzel kapcsolatban a BDT 2008.1741. számú eseti döntésében foglaltakra is. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes 2008. június 30. napjával a I. háziiorvosi feladatok ellátását beszüntette, ezt a tényt az ÁNTSZ Dél-dunántúli

Regionális Intézete részére bejelentette és az ÁNTSZ illetékes kistérségi intézete a V Bt. működési engedélyét a b-i körzetre kiadta. Utalt arra is, hogy az ÁNTSZ eljárásának esetleges jogellenessége jelen per kereteit meghaladja és az alperesek kártérítési felelőssége szempontjából irreleváns. Kifejtette azt is, hogy az I. rendű alperes és a V Bt. között létrejött feladat-ellátási szerződés érvénytelenségének illetve hatálytalanságának megállapítása körében felperes által előterjesztettek a Pp. 229.§ (1) bekezdése alapján ítélt dolognak minősülnek, emellett a szerződő V Bt. jelen eljárásban nem is peres fél.

Mindezekre tekintettel megállapította, hogy a 2002. január 23-án megkötött szerződés megszűnésével a balatonkeresztúri háziorvosi körzet a felperes még fennálló praxisjától függetlenül betöltetlenné vált, az I. rendű alperes ezért jogszerűen járt el akkor, amikor átmenetileg helyettesítéssel oldotta meg a betegellátást és időközben pályázatot írt ki a háziorvosi feladatok ellátására, illetve, hogy nincs olyan jogszabályi előírás, amely a II. rendű alperes számára kötelezővé tette volna a felperes praxisjának megvásárlását, így az alperesek jogellenes magatartásának hiányában őket kártérítési felelősség sem terhelheti a felperessel szemben.

Az ítélet ellen a felperes és az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a felperes keresetének adjon helyt, kötelezze továbbá az I. és II. rendű alpereseket perköltség viselésére.

Az Ötv. és Öotv. rendelkezéseire hivatkozással kifejtette azt az álláspontját, hogy fel sem merülhet az, hogy a felperesnek és az I. rendű alperesnek a terület ellátási kötelezettség tekintetében szerződést kellett volna kötnie, mert ez a kötelezettség és egyben 2000. után vagyoni értékkel bíró jogosultság a felperesé volt, őt illette és kötelezte is egyben. Erre szerződés megkötése szükségtelen volt, és nem is volt ilyen szerződés korábban sem a felek között. Hivatkozott arra, hogy a 2001. évi CVII. törvény 8.§ (1) bekezdése értelmében az alapellátás körében szerződés csak határozatlan időre köthető. Az I. rendű alperesnek csak a M Bt.-vel kötött szerződése szűnt meg, amelyet 5 évre kötöttek, a felperesi tulajdonjogot ez azonban nem érintette. Az önkormányzat ezért jogellenesen kötött megbízási szerződést betöltött, és a felperes tulajdonát képező praxisra azzal az indokkal, hogy megszűnt az I. rendű alperes és a M Bt. közötti feladat-ellátási szerződés. Fellebbezése indokaként hivatkozott az Alkotmánybíróság 28/2006., 29/2006. és 63/2006. AB határozataiban foglaltakra és kifejtette, hogy a felperesnek a tulajdonában lévő vagyoni értékű működtetési joggal kapcsolatban, annak jövőbeni gyakorlása folytatása érdekében semmilyen nyilatkozattal vagy előszerződéssel nem kellett rendelkeznie az I. rendű alperessel ahhoz, hogy 2007. december 31. napját követően a praxisában tovább dolgozhasson. Erre tekintettel az I. rendű alperes jogellenesen írt ki újabb pályázatot, hiszen betöltött praxist pályáztatott, ami a felperes tulajdonát képezte, s e jogellenesen kiírt pályázata alapján a II. rendű alperes által képviselt V Bt. jogilag már betöltött praxis betöltésére nyújtotta be a pályázatát.

A fellebbezés kiegészítésében ismételten hivatkozott arra, hogy a 2001. évi CVII. törvény 8.§ (1) bekezdése értelmében az I. rendű alperes és a M Bt. között létrejött feladat-ellátási szerződés határozatlan időre volt megkötendő. Semmis ezért a perbeli szerződés határozat időtartamra való kikötése, mert jogszabályba ütközik. Miután a jogviszony az I. rendű alperes és a M Bt. között határozatlan időre szól, így a praxis nem volt betöltetlen, s az I. rendű alperes a pályázatot jogellenesen írta ki. Hivatkozott a 29/2006. AB határozat alapján arra, hogy a működtetési jog földrajzi helyhez kötött. A kiadott működtetési engedély szerint a felperes működtetési joga B-ra, a II. rendű alperesé L-ra szült, a I-i praxist a felperes által betöltött praxisba áthozni nem lehetett. Álláspontja szerint az I. és II. rendű alperesek magatartása a Ptk. 4.§-ának (1) bekezdésébe és 5.§-ának (1) és (2) bekezdésébe is ütközött.

Az I. rendű alperes fellebbezése a részére megállapított elsőfokú perköltségnek 500.000 forint + ÁFA összegre történő felemelésére irányult, azt a másodfokú eljárásban akként pontosított, hogy együttesen az első- és másodfokú eljárás tekintetében kérte 500.000 forint + ÁFA perköltség megállapítását.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben a felperes fellebbezésével érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A felperes fellebbezése alaptalan, az I. rendű alperes pontosított fellebbezése az alábbiak szerint alapos:

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

A helyes tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyes jogi következtetések levonásával hozta meg érdemi döntését is, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) és 254.§ (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben a per főtárgya tekintetében.

A felperes fellebbezésével összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:

Az Öotv. 1.§ (2) bekezdés c) pontja, valamint a R. 3.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezések helyes értelmezésével állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a működtetési jog megszerzése csak jogi előfeltétele annak, hogy az önkormányzat valamely orvost háziorkosként foglalkoztasson. A háziorkosi körzetben végzendő tevékenység az önkormányzattal való megállapodástól függ és a működtetési jog csak a háziorkosi körzetre való pályázás feltétele.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes fellebbezésében a működtetési jogot, azaz a praxisjogot helytelenül mossa össze és keveri a működtetési jog birtokában megkötendő egészségügyi ellátási szerződéssel.

Tévesen hivatkozik a felperes fellebbezésében arra is, hogy az I. rendű alperes és a M Bt. között létrejött feladat-ellátási szerződés jogszabályba ütköző volta miatt semmis a 2001. évi CVII. törvény 8.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján.

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű alperes a M Bt.-vel 2002. január 23-án kötött folyamatos és területi ellátási kötelezettséget is magába foglaló háziiorvosi feladatok ellátására feladat-ellátási szerződést 2007. december 31-ig terjedő határozott időre.

E szerződés megkötésekor a 18/2000.(II.25.) Kormányrendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében az irányadó rendelkezés az volt, hogy a szerződés legrövidebb időtartama 5 év.

A felperes fellebbezésében hivatkozott 2001. évi CVII. Törvény, annak 25.§ (1) bekezdése értelmében 2002. március 31-én lépett hatályba, azaz az I. rendű alperes és a M Bt. közötti szerződéskötésre még nem volt irányadó.

Megjegyzi a másodfokú bíróság a 2001. évi CVII. törvény 2003. június 30-ától hatálytalanná vált a 2003. évi XLII. törvény 33.§ (2) bekezdés a) pontja alapján. Az ezt követően 2003. július 1. napjától hatályos 2003. évi XLIII. törvény 16.§ (1) bekezdése szerint az egészségügyi ellátási szerződés - ha a felek eltérően nem állapodnak meg - határozatlan időre köthető meg. A határozott időre szóló egészségügyi ellátási szerződést legalább 3 évre kell megkötni.

A fentiekből megállapíthatóan tehát tévesen hivatkozott fellebbezésében a felperes arra, hogy a M Bt. és az I. rendű alperes közötti feladat-ellátási szerződés csak határozatlan időre volt megköthető. A szerződés megkötésének időpontjában hatályos R. 13.§ (3) bekezdése értelmében a szerződés legrövidebb időtartama 5 év volt, amelynek a felek szerződése megfelelt.

Mindezekre, valamint az elsőfokú bíróság által kifejtett további helyes indokokra figyelemmel az I. rendű alperes nem sértett jogszabályt, amikor a korábbi szerződés megszűnése folytán betöltetlenné vált háziiorvosi körzetre új pályázatot írt ki, illetőleg a II. rendű alperes sem sértett jogszabályt azzal, hogy erre a kiírt pályázatra pályázatát benyújtotta és a pályázati feltételek teljesítése folytán az I. rendű alperessel szerződést kötött.

Tévesen és a 29/2006. Alkotmánybírósági határozatban foglaltakkal ellentétesen hivatkozott a felperes fellebbezése kiegészítésében arra is, hogy a működtetési jog földrajzi helyhez kötött. Az Alkotmánybíróság a 29/2006.(VI.21.) AB határozat IV. pont 3. pontjában ezzel éppen ellentétesen azt mondta ki, hogy az Öotv. alkotmányossági panasszal támadott rendelkezései világosak, kimondják, hogy a működtetés jog önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog, amely bár személyhez kapcsolódó jog, meghatározott feltételek esetén átruházható vagyoni értéke van. Az Öotv. nem kapcsolja össze a működtetési jogot konkrét háziiorvosi körzettel. Így az ún. orvosi praxisjog, mint vagyoneértékű jog elértéktelenedésének kockázata nem hárítható át arra az önkormányzatra, amely a jogosultsággal rendelkező háziiorvossal a korábbi szerződését nem hosszabbítja meg és új szerződést se hajlandó kötni. Az így keletkező kárt, mint amelynek

megtérítésére senkit nem lehet kötelezni, a praxisjog jogosultja maga viseli. A Ptk.99.§-ának a tulajdonos kárviselésére vonatkozó ez a szabálya minden egyéb vagyoni jog jogosultjára is vonatkozik.

Az I. rendű alperes fellebbezésével kapcsolatban a másodfokú bíróság megállapította, hogy az I. rendű alperes és jogi képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződés 1.1 pontja szerint a szerződés tárgya a S Bíróság előtt 23.P.22.038/2008. számú folyamatban lévő per jogerős lezárásáig az I. rendű alperes jogi képviselője, a 3.1. pont szerint a megbízott a megbízás ellátásáért 500.000 forint + ÁFA átalánydíjra jogosult.

Megállapította így a másodfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes és jogi képviselője között létrejött megbízási szerződésben kikötött megbízási díj együttes első- és másodfokú perköltségre vonatkozik. A Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján mellőzte ezért az elsőfokú bíróságnak az I. rendű alperes javára megállapított elsőfokú perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezését és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja és 4/A.§-a alapján állapította meg a per főtárgya tekintetében pernyertes I. rendű alperes részére a felperest a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján terhelő ügyvédi munkadíjból álló perköltség mértékét.

Az alaptalanul fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet és a Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezésére le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére. A felperes fellebbezésével összefüggésben utal arra a másodfokú bíróság, hogy abban az esetben, amikor a bíróság a keresetet jogalap hiányában elutasítja, úgy a keresetről nem közbenső ítélettel, hanem ítélettel határoz, amelyre tekintettel a pertárgy értékét nem a meg nem határozható pertárgy érték, hanem az előterjesztett kereseti kérelem pertárgy értéke alapján kell számítani, amely adott esetben 10.000.000 forint volt.

Az I. rendű alperes illetékmentessége folytán az I. rendű alperes fellebbezésével felmerülő le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2011. szeptember 29.

dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Döme Attila s.k. bíró